



MAGYAR MERKUR

1789-dik esztendőben.

A Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmevel.

Szeredán Sz-Mihály-havának 9-dik Napján.

Hadi tudósítások.

A Horváth és Tóth országi vég-vidékekről nem hallunk egyebet, hanem hogy a Törökök immitt amott csoportosodnak, egyik helyről a másikra kelnek szerentséjeket akarván próbálni és a mi vég-vidékinkre által-ütni. A mi vitéz és okos Vezéreink, a kik bátor szívé katonákkal a határ-széleket őrzik, Argus szemekkel tekéntgetnek széllyel, és megelőzik az ellenséget, ha képes, rája is ütnek. Egy tselekedett minapában Dubitza várának tiztvifelője Jellatsits Generalis-Strázsamester; a ki ezre vésén, hogy a Törökök Dubitza körül járdogálnak olly széllyel, hogy híres Alilajits Zászlótartójoknak vezérsége alatt valaol által-rohanjanak, maga ki-indult ellenük 2 Divizioval Pálffy Regimentjétől és 2-vel a Bá-

A A A A

ni

ní vég-vidéki Regimenttől. Ezekkel meg némelly szabad kedvű Horvátokkal az Unna vizén általment az ellenség' földjére, a hol egynehány tsoport Törökökre akadván, széllyel veré azokat, magát ama híres *Alilajits* Bajraktárt két Törökökkel egy házba szorította meg, a mellyből mintegy kis várból nyakafon védekezte magát. A Generális Urnak parantsolatjára Kofstajntzai szabad kedvű Horvátok a házra rohannak, ajtót, ablakot, gerendát öszve tördelik, úgy hogy végtére a Barjaktár kegyelmet kérni kényszerített, mellyet meg-nyervén a 2 Török pajtáfsival, és a tőlünk által szökött kerefztyén jobbágygyal együtt a ságra vitették. Az ellenségből 5-en estek-el és sokan több holtak és sebesedtek el-hurtzoltattak. A Generális Ur több hegyeken tüzet rakatván éjféltkor szép renddel visszazárt. — Bosznjának fő kormányozója, *Trávniki Bafa*, *Bányaluka* és *Jaitza* között táborozott és seregeket gyűjtöget-öszve; a *Sarandlia* Bafa egy tsoport Junákokkal, vagy vitézekkel a száraz végvidékek felé vette útját, hogy ottan bé üfsön a mi tártományunkba. — A *Berbiri* kerületben egy Török sem láthatni, a szép erdőben melly Berbirhez tartozik 150 munkások szüntelen fát vágnak, melly a Szerem Vármegyébe küldetik alá. — *Kozdovits* Generális Ur minden szélső örizeteknek kénytelen meg-parantsolta, hogy senkit a Török jobboldalról akármely szinfogás alatt a mi részünkre nem bocsátsanak, mivel ezek az emigránfokkal barátságban élnek, és csak kémleni jönnek. A széllyel öltött Tóthországi szabad seregből 7 emberek fogattak-el *Jablaratzban*, a kik Bosznjába akartak elszökni. Ezek az emberek még most sem hagyhatják el a rablást. Nem régenten a *Draskovitsi* jószágnevezőtisztartójára rohantak éjtzakán, és 900 forintját és a uraságbéli kassát el-vitték magokkal.

Szerem Vármegyében egy roppant tábor gyűlekezék-öszve. A Tóthi országból le-jött számos seregek Rumáról Bánofztára mentek. A Fehjér Templomi tábor 3 oszlopokban a Bánátból visszafog jöni Szerem Vármegyébe és Sept. 11-dikéig Bánofztánál tábort verni. Sept. 13-dikán 40 Batalljonok a Száván által-fognak menni. A Fehjér Templomi seregeknek nagyobb része útnak indult immár. A Gyalogfág Alibonáron és Ujfalun megyen által, a Lovasfág pedig Dentán és Tomásovetzen. — A Befániai töltés újra megint meg-erősítettik. A Péterváron fekvő Fő Hertzeg Ferdinánd és Nadasdy Regementseinek 4dik Batalljoni is 2 kompanyakkal meg-szaporittatnak, és Zimonyba fognak menni őrizetül:

Ő Felfége a Fő Strázsamestert Vilhorfszki Grófot, az ő kétszer szerentséssén véghez vitt hadi tselekede-tiért Fő Hadnagyá tenni; és a Barkó Húzfárfelé Kapitányt és Svadron kommandánsát Geringer Jósefet, az ő hiv és hasznos szolgálatiért, mellyet 30 esztendőök által az Óstriaai Háznak fáradhatatlan buzgósággal meg-bizonyított vala a Nemesi Rendre emelni méltóztatott Ödenbergi prædikátummal.

Mihálydiról Aug. 30dikán. Minekutánna az ellenség Mihálydit el-hagyván ujra háborgatta volna e-lől járo seregeinket, végtére 28dikán hajnalban mintegy 20-ezer emberek számával a Mihálydi sántzokhoz egy ágyú-lövésnyire közelgetett. A már készen állott két Divizio Erdödy Húzfárok alkalmas ideig tsatáztak az ellenséggel, a ki a Húzfároknak bal szárnyát akarta körül fogni. De ezek szüntelen apró seregeket rendeltek arra az oldalra. Ámbár az ő földjök nem a szerént való volt, hogy szabadon hartzolhattak volna, mindazáltal állhatatosán állattak ellent az ellenségnek, mig parantsolat érkezék hogy visszafog vonják magokat, hogy annál

szabadabban löhessenek az ágyúk, mellyek most hatatóssan kezdék az ellenséget rontani. A Jantsárok a jobb kéz felől való hegyen álló gyalog N. Regement felé fordultak, hogy azt a vadászokkal együtt elválaszthassák a lovasoktól. Azóban a H. S. Vezére *Klerfő* Gróf Ur 4 négy szegeket formált, mindeniket 1 Batalljonra öt öt ágyúkkal, az ötödik négy-szeg tartalékul maradt. Illy renddel, a lovaságtul segítettvén, szüntelen való ágyúzással és zengő muzika szóval elébb mozdultak a seregek. Harmadfél órát meg-ütközének a mieink az ellenséggel. Valamint a mi seregeink ilyen formán éléb indultak, ugy a Mihálydi temető helyhez bal kéz felől való hegyen épített ágyúzó sántzunkbul 3 tizenkét fontosokbul és hét fontos hóbitzokbul addig addig lövöldöztek, míg a 4 szegekbe osztott gyalogságunknak ágyúi is meg-szólamlottak. Az ellenségnek 6 ágyúi vóltanak, mellyekkel majd a mi ágyúzó sántzunkat, majd a mi seregeinket lövöldözte, mellyek mindazáltal tsendessen és szép renddel, mintha gyakorlás helyén vólnának, elébb indulának. Midőn leg-először egymásba belékötnének, nyakassan viaskodott az ellenség, és nem nyugtatta az ő ágyúit. A mi seregeink azon közben, zengő muzika szó alatt oly bátran elébb mozdultak, hogy az ellenség 4 árkokbul nyakra főre visszafestett. Ezen szaladás közben egy hat fontos ágyújokat hagyták-hátra, mellyet tavál Suppaneknél vesztettünk vólt-el, és még 3 ágyúk estek kezünkbe. Az imitt amott széllyel hányt drága fegyverekből ki-tetfzett, hogy sok fő rendű Törökök estenek légyen-el. Valamelly szép szeretsen az ágyúk mellett vagdaltatta magát agyon. Ezután a mi seregeink Töplitzig folytatták útjokat, a hol szoros utakat kellett halladniok.

A Hadi Szerek Vezére eleinten ugyan isak kevés lovas-

lovasságot akart az ellenség után indítani, hogy a szoros útakon a nagy fokaság meg-ne szoruljon és kár ne következék belőle ; de a lovasok kiváltképpen pedig a Húzfárok hevenyében kergették az ellenséget a viznek árokján túl. Az ellenség a szoros útakon, a hol leg-többet árthatott volna népünknek, leg-inkább meg-ijjedt és el-széllyedve szaladott. Mindenfelé a Török holt testek fekütek, kiket rész szerént az ágyúk rész szerént a Húzfárok kardjokkal öltek-meg. Mindenütt a rettegésnek nyomdokait lehetett látni. Itten el-hagyott puskapor szekér, amott el-töredezett podjász-szekér ; majd ökrök majd lovak hozattak. A katonák felettébb fok prédát kaptak pénzben, kardokban, hantsárokban és fegyverekben. Egy ellenséges puskapor-szekér a Lafzmári kúltson való által menetelben széllyel-ment a levegőben, éppen midőn Alvintzi Gyalog Regimentje menne-el mellette. Áikhelburg Kapitány fok emberekkel együtt nehéz sebet kapot és 1 ember meg-öletett. A mi seregeink késő estvéig kergették az ellenséget. Az által történt, hogy 2000 Jantsárok, a kik a hegyek közzé vonták magokat, a többi seregektől el-szakasztattak ; a kiket a mi katonáink, még a parasztok is a hegyeken és erdőkön vadásznak, a kit elevenen kaphatnak, azt fogva hozzák, a ki meg-nem adja magát, meg-öletetik. Sátorok nélkül Piatra Gyorgyova hegyén töltötték a mieink az éjtzakát, minden háborgatás nélkül. 29-dikén reggel Klerfé-Gróf Ur egynehány battaljonokat kémlelni küldött. 11 óra felé Suppanekig ment, és a Törököket a Dunán által-hajtotta, a kik mindenütt, a hol meg-látták embereinket, futásra adták magokat.

Oláh országi tudósítások jelentik, hogy a *Mil-kov* vizénél táborozó Cs. K. sereg *Kóburg Hertzeg* vezérlete alatt Aug. 17-dikén meg-indult és közelebb az Erdély országi hegyekhez vonta magát, a hol vizet találnak a seregek, mellyben nagy fogyatkozást szenvedtek az előbbeni táborban. *Foksánnak* és a körülötte lévő helységeknek lakosai számosan jönnek visszra és a Törököknek dühössége miatt le-dúlt házakat megint fel-építeni és lakó karba helyheztetni kezdik.

Potemkin Fejedelem, a mint közönségesen hírellek, 40-ezer emberekkel útban vagyon, hogy a *Serászkirnak Hafsán* Basának eleibe menjen, a ki *Izmailnál* a Dunán által-ment. Minden nap váratnak a tudósítások, hogy ezen hadak között ütközetre ment a dolog.

Török ország.

Konstántzinápolyban Jul. 15dikén költ levelek jelentik, hogy a Sved Követ hathatósan szólott a fényes Porta előtt az ő udvarának fizetendő segítségért, és azzal fenyegette, hogy ha a fényes Porta nem állana 3 millio piafterek [3 millio és 400-ezer N. forintoknak] esztendőnként való subsidiumoknak fizetésére, ő Felfége a Sved Király nem folytathatná tovább a fényes Portának hasznára kezdett háborut, és kénytelen volna békefséget kötni az Oroszokkal. Ezen dolog erránt a Divánban tanátskozás tartatott Jul. 4dikén, mellyben a Ministerek azt tartották, hogy a mostani körül-állásoknál ezen subsidiumoknak le-fizetése terhes volna, melly az ország kintséből ki-nem telik. A Császár végtére azt végezte, hogy erre az esztendőre még a kívánt summa pénz le-fizetessék, és egy-fzersmind a következő esztendőkre szövettség alkuja köttetessék Sved országgal. — A Pruszszus kö-

vet

vet 12 raboknak meg-szabadítását kérte, és azonnal bé-telék az ő kívánsága. — A közelebb múlt napokban egy Tatór azt a hírt hozta, hogy az új Nagy Vezér vízi betegségbe esett, és mivel nem bír többé a hadnak vezérlésével, kéri az ő meg-szabadítását. A hadi seregnél naponként esnek az emberek mint a legyek, és csoportosan szöknek, melly fogyatkozás Ásiából hivott seregekkel pótoltatik.

Az előbbeni levélben félbe szakasztott ágazatnak folytatása.

5) Minden uraságbéli törvény-székek el-bontattnak; mindazáltal az uraságbéli tiztvifelők mind addig el-követhetik birói kötelefségeket, míg a gyülekezet eszközeire akad, hogy a Királyi törvény széket közelebb hozhatja.

6) A valóságos termésekben adatott dézsmák akár papiakat akár világiakat illefsenek, valamint egyéb uraságbéli jussok pénzben való fizetésre fordittathatnak.

7) Az igazság ingyen fog szolgáltatni, és a törvény-székek többé el-nem adattathatnak.

8) Minden pénzbéli szabadságok az adóra nézve, örökre el-vetetnek. Az adó minden polgároktul és minden jószágoktul bé-szedettesék.

9) Mivel egy nemzeti gyülekezet és közönséges szabadság fokkal hasznosabb a tartományoknak, mint sem azok a szabadságok, mellyel némellyek birnak, és mivel azoknak fel-áldozása az ország' minden részeinek szoros öfzve-kötésére szükséges; jelenti tehát a gyülekezet, hogy minden különös Fejedelemségeknek, Várasoknak és Községeknek szabadsági akár pénz akár más dolog légyen azoknak tárgya, el-töröltetnek és minden Franczoknak közönséges jussaihoz foglaltnak.

10) Minden polgárok születéseknél minden kö-
lönbsége nélkül, akár papi akár hadi méltóságokra és
tisztségekre vágyódhatnak.

11) Azon juss, melly által valaki a birtokosnak
halála után az ő birtokának vagy prébendájának jö-
vedelmét egy esztendeig vonja, meg-szűnik.

12) Azok a penziók, mellyek érdem nélkül a-
dattatnak, el-vétetnek, és a felette nagyok meg-kif-
sebbítettnek.

13) Ezen jeles végzésnek emlékezetére, melly
Frantz országnak boldogítására tzelez, emlékeztető
pénz verettetik, és az egész országban *Te Deum* é-
nekeltetik.

14) A Gyülekezet XVI-dik Lajos Királyt a *Fran-
zia szabadság' helyre állítójának* kiáltja-ki.

15) A Gyülekezet a Királyhoz mégyen és ezen
végzéseket eleibe-terjeszti és szerentsélteti azon, hogy
illy nemes Nemzeten uralkodik.

Hir-adás.

Teként. Pest Vármegye részéről kinek ki-
nek tudtára adatik, hogy jövő Octobernek 8-dik nap-
ján, Ketskeméth Várofsában lévő 10 kortsmák, a szá-
raz malmok, a' négy országos Váfarbul bé-jövő hafzon-
vételek a' többet ígérőnek árendába fognak adattatni.
Ha kinek tehát az efféle árendáláshoz kedve vagyon,
az említett napon Ketskeméthen jelenjen-meg, a'
hol Tek. Consiliarius Burián Sámuel Ur, úgy mint
Királyi Commissarius fogja e dolgot kormányozni. —
Költ Pesthen Aug. 3dik napján 1789.

P E S T E N N,

Nyomtattatott Patzkó Ferentz' betűivel.